

Dosarul nr. 3ra-894/21

Prima instanță: Judecătoria Comrat, sediul Centru (jud. V. Hrapacov)

Instanța de apel: Curtea de Apel Comrat (jud. D. Fugenjo, Șt. Starciuc, A. Mironov)

Î N C H E I E R E

10 noiembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul

Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Aliona Miron

Nicolae Craiu

examinând admisibilitatea recursului depus de către Cabinetul Avocatului „Afanasi Cilinghir”, avocatul Afanasi Cilinghir,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de către Cabinetul Avocatului „Afanasi Cilinghir”, avocatul Afanasi Cilinghir împotriva Uniunii Avocaților din Republica Moldova, persoană terță Ecaterina Serbinova cu privire la anularea actului administrativ și obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil,

împotriva deciziei din 17 iunie 2021 a Curții de Apel Comrat,

c o n s t a t ă :

La 17 iulie 2017 Cabinetul Avocatului „Afanasi Cilinghir”, avocatul Afanasi Cilinghir a depus cerere de chemare în judecată în procedura contenciosului administrativ împotriva Uniunii Avocaților din Republica Moldova, persoană terță Ecaterina Serbinova cu privire la anularea actului administrativ și obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil.

Prin hotărârea din 6 aprilie 2018 a Judecătoriei Comrat, sediul Ceadâr-Lunga a fost respinsă ca neîntemeiată acțiunea depusă de către Cabinetul Avocatului „Afanasi Cilinghir”, avocatul Afanasi Cilinghir.

Prin decizia din 5 iulie 2018 a Curții de Apel Comrat a fost admisă cererea de apel depusă de către Cabinetul Avocatului „Afanasi Cilinghir”, avocatul Afanasi Cilinghir, s-a casat hotărârea din 6 aprilie 2018 a Judecătoriei Comrat, sediul Ceadâr-Lunga și s-a trimis cauza la rejudecare, în instanța de fond.

Prin hotărârea din 12 februarie 2021 a Judecătoriei Comrat, sediul Central a fost respinsă ca neîntemeiată acțiunea depusă de către Cabinetul Avocatului „Afanasi Cilinghir”, avocatul Afanasi Cilinghir.

Prin decizia din 17 iunie 2021 a Curții de Apel Comrat a fost respinsă cererea de apel depusă de către Cabinetul Avocatului „Afanasi Cilinghir”, avocatul Afanasi

Cilinghir împotriva hotărârii din 12 februarie 2021 a Judecătoriei Comrat, sediul Central.

La data de 15 iulie 2021, Cabinetul Avocatului „Afanasi Cilinghir”, avocatul Afanasi Cilinghir a depus recurs într-o altă limbă decât limba de stat împotriva deciziei din 17 iunie 2021 a Curții de Apel Comrat.

Prin încheierea din 22 septembrie 2021 a Curții Supreme de Justiție a fost amânată examinarea admisibilității recursului depus de către Cabinetul Avocatului „Afanasi Cilinghir” și s-a stabilit recurentului Cabinetul Avocatului „Afanasi Cilinghir”, avocatul Afanasi Cilinghir termen până la data de 1 noiembrie 2021 pentru prezentarea la Curtea Supremă de Justiție (sediul: mun. Chișinău, str. Petru Rareș, nr. 18) a cererii de recurs împotriva deciziei din 17 iunie 2021 a Curții de Apel Comrat redactată cu traducere în limba în care se desfășoară procedura judiciară, adică în limba de stat – limba română. De asemenea, s-a explicat recurentului, că în caz dacă nu va lichida neajunsurile menționate, cererea de recurs se va declara inadmisibilă.

Verificând materialele dosarului, completul specializat consideră că cererea de recurs depusă de Cabinetul Avocatului „Afanasi Cilinghir”, avocatul Afanasi Cilinghir, urmează a fi declarată inadmisibilă din considerentele ce succed.

În conformitate cu art. 246 alin. (1), (2) lit. f) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere. Recursul se declară inadmisibil în special când: cererea de recurs nu corespunde cerințelor stabilite la art. 244 alin. (2), art. 233 alin. (1) și (2) și art. 234 alin. (2) și recurentul nu a înlăturat neajunsurile în termenul stabilit de Curtea Supremă de Justiție.

În corespundere cu dispozițiile art. 244 alin. (2) din Codul administrativ, pentru procedura de recurs se aplică corespunzător prevederile Cap. III din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva.

Completul specializat în examinarea cauzelor de contencios administrativ al Colegiului civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că legiuitorul prin expresia „în special” din conținutul normei art. 246 alin. (2) din Codul administrativ a indicat că temeiurile de inadmisibilitate stipulate nu poartă un caracter exhaustiv, respectiv prin lege, pot fi reglementate și alte temeiuri care necesită a fi verificate la etapa examinării cererii de recurs.

Completul specializat al Colegiului civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată la caz că Cabinetul Avocatului „Afanasi Cilinghir”, avocatul Afanasi Cilinghir a depus cererea de recurs într-o altă limbă decât cea prevăzută de legislație și fără a anexa traducerea cererii de recurs, deși a fost obligat prin lege să depună actul enunțat în limba oficială.

Mai mult, Cabinetului Avocatului „Afanasi Cilinghir”, avocatul Afanasi Cilinghir, i-a fost acordat termen până la 1 noiembrie 2021, pentru prezentarea recursului tradus în limba de stat, încheierea din 22 septembrie 2021 a Curții Supreme de Justiție fiind recepționată la adresa recurentului la data de 7 octombrie 2021, fapt ce se confirmă prin avizul de recepție anexat la materialele cauzei (f.d.76, Vol. II).

În această ordine de idei, în conformitate cu prevederile art. 26 din Codul administrativ, limba de procedură în fața autorităților publice și a instanțelor de judecată competente este cea prevăzută de legislație.

Deci, unul din principiile comune și fundamentale ale procesului de contencios administrativ este principiul limbii oficiale de procedură, care este consacrat în art. 118 din Constituție, art. 26 din Codul administrativ și art. 9 din Legea cu privire la organizarea judecătorească.

La rândul său, dispozițiile conținute în art. 118 din Constituție sunt necesare pentru asigurarea respectării drepturilor și libertăților constituționale ale cetățenilor în condițiile egalității depline în fața legii.

Reglementările invocate au fost reluate și incorporate în textul legilor procedurale, fiind coroborate cu tratatele internaționale, Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice și Convenția pentru apărarea Drepturilor Omului, care nu impun condiții privind limba în care se desfășoară procesul, prezumând că ședința de judecată se desfășoară în limba națională a statului.

Completul specializat în examinarea cauzelor de contencios administrativ al Colegiului civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține în speță și prevederile art. 1 alin. (2) din Codul administrativ, conform cărora legislația administrativă se întemeiază pe normele constituționale dezvoltate în prezentul cod, în alte legi și în alte acte normative subordonate legii, care reglementează raporturile administrative și care trebuie să fie în concordanță cu Constituția Republicii Moldova.

În conformitate cu art. 13 din Constituție, limba de stat a Republicii Moldova este limba moldovenească, funcționând pe baza grafiei latine, care în lumina Hotărârii Curții Constituționale a Republicii Moldova nr. 36 din 5 decembrie 2013, urmează a fi înțeleasă ca limba română.

Caracterul oficial al limbii instituie obligativitatea utilizării acesteia în raporturile cetățenilor cu autoritățile statului, în această limbă fiind redactate și aduse la cunoștința publică toate actele oficiale ale statului.

Totodată, prin hotărârea din 4 iunie 2018 a Curții Constituționale, a fost constatată desuetudinea Legii nr. 3465 din 1 septembrie 1989 cu privire la funcționarea limbilor vorbite pe teritoriul RSS Moldovenești. Curtea a notat că conform art. 74 alin. (1) din Legea nr. 100 din 22 decembrie 2017 cu privire la actele normative, efectul constatării desuetudinii unei legi presupune încetarea acțiunii sale, tot așa cum se întâmplă în cazul abrogării ei.

Din cele menționate rezultă că procedura judiciară poate fi efectuată în altă limbă, însă documentele procesuale judiciare se întocmesc în mod obligatoriu și în limba prevăzută de legislație, iar cetățenii care nu posedă sau nu vorbesc limba prevăzută de legislație au dreptul să se exprime în limba maternă în cadrul procedurilor judiciare, chiar și în ipoteza în care cunosc limba de stat, fiind un beneficiu legal acordat acestora.

În aceste condiții, completul specializat în examinarea cauzelor de contencios administrativ al Colegiului civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că Cabinetul Avocatului „Afanasi Cilinghir”, avocatul Afanasi Cilinghir contrar prevederilor Codului administrativ a depus cererea de recurs într-o altă limbă decât cea prevăzută de legislație, fără a anexa traducerea cererii de recurs și nu a lichidat neajunsul în termen, adică până la 1 noiembrie 2021, specificat în încheierea din 22 septembrie 2021 a Curții Supreme de Justiție.

Prin urmare, completul specializat în examinarea cauzelor de contencios administrativ al Colegiului civil comercial și de contencios administrativ al Curții

Supreme de Justiție concluzionează că atunci când cererea de recurs împotriva deciziei instanței de apel este redactată într-o altă limbă decât cea prevăzută de legislație, iar recurentul nu a înlăturat neajunsurile în termenul stabilit de către instanța de recurs, prin prisma art. 246 alin. (2) lit. f) coroborat cu art. 26 Codul administrativ este aplicabilă sancțiunea procedurală sub forma inadmisibilității recursului.

Or, instanțele de judecată nu se pot preocupa de traducerea cererilor înaintate instanței (de chemare în judecată, apel sau recurs) dintr-o altă limbă în limba oficială din simplul considerent că această pretinsă obligație depășește cadrul împuternicirilor de a înfăptui justiția în mod imparțial și echidistant. Obligația instanței de judecată este de a asigura participanții la proces să ia cunoștință de actele, de lucrările dosarului și să vorbească în judecată prin interpret, în cazul când nu cunosc limba prevăzută de legislație.

Din considerentele menționate, completul specializat din cadrul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de către Cabinetul Avocatului „Afanasi Cilinghir”, avocatul Afanasi Cilinghir împotriva deciziei din 17 iunie 2021 a Curții de Apel Comrat sub aspectele sus enunțate.

Concomitent, completul specializat în examinarea cauzelor de contencios administrativ al Colegiului civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a explica Cabinetului Avocatului „Afanasi Cilinghir”, avocatul Afanasi Cilinghir prin prisma art. 246 alin. (2) lit. f), 233 alin. (1), 211 alin. (1) și 207 alin. (4) din Codul administrativ că declararea recursului ca inadmisibil în baza temeiului sus-indicat nu exclude posibilitatea adresării repetate în judecată a aceluiași recurent cu aceeași cerere de recurs.

Din aceste considerente, Colegiul ajunge la concluzia de a declara ca fiind inadmisibilă cererea de recurs depusă de către Cabinetul Avocatului „Afanasi Cilinghir”, avocatul Afanasi Cilinghir.

În conformitate cu art. 26, 246 alin. (2) lit. f) din Codul administrativ, completul specializat în examinarea cauzelor de contencios administrativ al Colegiului civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul depus de către Cabinetul Avocatului „Afanasi Cilinghir”, avocatul Afanasi Cilinghir, se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii

Aliona Miron

Nicolae Craiu